

Regula honestatis moralis seu tractatus theologicus tripartitus de regula moraliter agendi

In Duos Item Libros Dividitur: In priori potissima fundamenta, & principia moderni Probabilismi intrinseca exactè, & accuratè examinata multipliciter evertuntur, & non esse verè principia, ... In posteriori verò eundem cum modernis Decretis Pontificiis multiplici argumento ... ubi multa de ultimi ...

Camargo, Ignacio de

[S.l.], 1702

Articulus I. Probabilitis opiniorum moralium, quam Probabilistæ designa[n]t, tanquam rectam, ac tutam agendi regulam, per præfata Decreta Pontificia confixa generaliter esse videtur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94767](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94767)

Lector sine mora cognoscat, quales fructus colligere, aut expectare possit ex doctrina recentis Probabilissimi, quæ cum doctrina ipsius Ecclesiæ non uno, sed multiplici ex capite, inconciliabiliter pugnare videtur, ut in hac, & sequentibus controversiis, demonstrandum à nobis est. Utique cunctæ opiniones morales, quarum praxim, ut noxiam fidelium animabus, Summi Pontifices damnaverunt, sunt procul dubio doctrina contraria Catholicæ Ecclesiæ doctrinæ: sunt verò (plures saltem ipsarum) fructus benigni Probabilissimi admodum naturales, ac proprii.

ARTICULUS I.

Probabilitas opinionum moralium, quam Probabilistæ designant, tanquam rectam, ac tutam agendi regulam, per præfata decreta Pontificia confixa generaliter esse videtur.

2. **C**onfixa, inquam, implicite, ac virtualiter: quia ex confixione multarum opinionum, quæ per illa Decreta damnata sunt, legitime deducitur, ut monstrabimus, regulam designatam à Recentioribus non esse rectam, sed obliquam, ac noxiam: & quidem argumento, ut reor, convincenti, quod sic efformo.

§. I.

Nostrium argumentum.

3. **N**otorium est in Ecclesia Dei, à tempore Alexandri VII. (cui ob zelum puritatis doctrinæ morum immortales laudes debentur) videlicet ab anno 1665. ad annum 1690. plurimas opiniones morales (nimirum non pauciores centum, & tribus supra quadraginta) per publica, & authentica Decreta à Summis Pontificibus esse damnatas, ut minimum tanquam scandalosas, & in praxi perniciosas: addita etiam pena excommunicationis lata sententiæ Sedi Apostolicæ reservata in quemcunque, qui dictas opiniones, aut aliquam earum defenderit, vel ediderit, vel de eis disputativè publice, aut privatim tractaverit, vel prædicaverit, nisi forsitan impugnando: distinctè insuper prohibendo in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione divini iudicii omnibus Christi

Alexand.
VII. in De-
cre. an. 1665

fidelibus, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum ad praxim deducant.

4. Nempè prædictus Alexander VII. qui primus in hanc curam de se utilissimam populo Christiano animum diligenter intendit, illo anno 1665. die Septemb. 14. damnavit opiniones 28. primum: deinde anno proximè sequenti 1666. die 18. Mart. alias 17. Postea verò Innocentius XI. die 2. Mart. 1679. alias 65. unico Decreto damnavit. Ac tandem Alexander VIII. prædictum numerum 143. opinionum moralium damnatarum explevit, damnatis prius anno 1690. die 24. Aug. duabus: deinde die 7. Decembr. aliis triginta & una, quibus numerus dictus expletus est.

5. Jam igitur ex præfatis Decretis sic argumentum nostrum conficiamus. Vel omnes prorsus opiniones morales damnatæ per ejusmodi Pontificia Decreta, antequàm damnarentur, verè, & in se improbabiles erant in sensu Probabilistarum, ita ut ne una quidem ex illis potuerit aliquando probabilis censeri, nisi per deceptionem, & errorem; vel potius multæ ex ipsis, aut quæ saltem ipsarum, verè, ac propriè fuerunt probabiles, & tales verè, & rectè potuerunt à Probabilistis haberi, ideoque ad praxim tutò deduci, haud secùs quàm nunc possint quælibet aliæ, quæ verè, & practicè probabiles sunt in via ipsorum Probabilistarum? Primum non possunt

Re-

Recentiores asserere; secundum si dicatur, concluditur legitime, probabilitatem ipsorum, & regulam agendi, quam ex illa deducunt, rectam non esse, sed distortam, ac pravam. Igitur ex præfatis Decretis Pontificiis benigna Recentiorum sententia legitime damnata concluditur: igitur non cohæret cum doctrina Catholica. Cætera per se ipsa sunt evidentia. Minorem verò quoad utranque partem haud minus evidentem esse, demonstratu sit plusquam facile.

§. II.

Prima Minoris pars demonstratur.

6. **H**oc ideo fit, ne Recentiores Probabilistæ tergiversari aliquando possint: alias opus non esset, cum ipsi non istam viam, sed oppositam eligant. Sed, quia, quam eligunt, adeo est impervia, ac præceps, ut nemo nisi incognitam possit illam arripere, ne forte postquam illam fecerimus cognosci, pedem referre velint, & in hanc, quam nunc fugiunt, resurre, placet illam prius obstruere, ne quâ demum fugere valeant.

7. Ergo, quod Recentiores nulla ratione possint negare, plures opiniones damnatas, antequam damnarentur, juxta principia sua fuisse verè, ac propriè probabiles, quæque licitè ad praxim deduci possent, evidens esse patet ex iis, quæ ipsi communiter requirunt, ut aliqua moralis opinio sit verè, certò, ac practicè probabilis, adeoque recta, ac tuta regula agendi.

8. Ut verò abundè constet, quid Recentiores ad hoc requirant, sufficit iterum hîc transcribere assertionem Terilli, quam jam alibi dedimus, & quam ipse ex communi Recentiorum omnium consensu statuit per hæc ipsa verba: *Omnis opinio, quam tres, quatuorve viri doctrina, & pietate præstantes, post diligens exa-*

men absolute credunt esse veram, aut, etsi teneant oppositam, docent esse probabilem, est certò probabilis quoad nos, modò nemo doctrina, ac pietate celebris talis opinionis probabilitatem in dubium revocet; licet alii communiter eam ut falsam rejiciant. Subjungit immediatè: *Demonstratur assertio, quæ apud omnes est in confesso.*

Scio plures Probabilistas multò minus requirere ad certam probabilitatem, ut alias palàm fecimus. Sed accipio libenter ex Terillo communem assertionem demonstrabilem omnium recentium Probabilistarum.

9. Tum sic. At plures opiniones damnatæ per præfata Pontificum Decreta docebatur à pluribus, quam à tribus, quatuorve viris doctrinâ, & pietate præstantibus post diligens examen, ut supponendum est, & nemo revocabat in dubium ipsarum probabilitatem: immò quædam saltem ex ipsis adeo erant communes inter modernos Theologos, ut nemo penè auderet illas, etiam ut veras, non recipere, ne dum ut certò, ac practicè probabiles, talis erat opinio docēs annuæ communionis præceptum impleri per sacrilegam communionem.

Patet igitur, Recentiores nulla ratione posse negare, aliquas opiniones modò damnatas, antequam damnarentur, fuisse verè probabiles juxta principia Probabilissimi sui, proindeque potuisse deduci ad praxim non minùs securè, & honestè, quam deducantur modò plures aliæ opiniones, immò, & omnes, quæ certò, & practicè probabiles sunt secundum ipsos Probabilistas, & juxta agendi regulam, quam statuunt.

10. Et quidem, nisi sponte Recentiores id faterentur, renerentur planè succumbere, atque vel inviri fateri, usum benignæ probabilitatis, atque adeo modernum Probabilissimum, proscribendum esse ab Ecclesia, & absolute ab omnibus reprobandum. Nam quis, nisi fatuus, dicere audeat, usum opinionis com-

Sup. li. præ-
ced. controv.
3. a. 1.

Terill. q.
6. de conf.
immediatè
post nu. 17.

munis, quam omnes ferè Theologi non modò verè, & practicè probabilem, sed etiam veram absolutè putabant, & solidis innixam rationibus, verè pro illo statu nec tutum, nec licitum fuisse: nunc verò verè tutum, & licitum omnibus esse usum cujuslibet opinionis benignæ, quam tres, aut quatuor graves Auctores, vel tanquam veram docent, vel solum docent esse probabilem, etiam si ipsi contrariam veram judicent, immò, licèt communiter reprobetur ut falsa, dummodò probabilitas ipsius à nullo gravi Auctore revoce-
tur in dubium? Sanè, qui sic assereret, non refellendus esset, sed ridentus, aut etiam severè increpandus.

11. Quidni verò? An ne Theologi majorem nunc auctoritatem habent ad reddendas probabiles opiniones, quas docent? An non potest opinio hujusmodi damnari ab Ecclesia aliquando? Quis neget, cum de facto damnatas videat plures alias, & communiores, & absolutè multò probabiliore in communi sensu Doctorum? Quid ergo, si damnetur aliquando? Ideò ne modò probabilis non est in via Probabilistarum? Nugæ.

12. Accipe rem distinctiùs, quandoquidem materiam versamus, in qua vel lucem oporteat ostendere. Supponamus moralem opinionem valde communem, verbi gratia, quæ docet, licitum esse in mutuo aliquid ultrà sortem accipere ratione lucri cessantis solius, quam omnes ferè Recentiores tuentur contra Angelicum Præceptorem, Scotum, Abulensem, Durandum, & alios pænè omnes antiquos (aut absolutè omnes) ante Adrianum, & Cajetanum, hanc opinionem primos ex professo docentes multis tamen limitationibus coarctatam; à quibus absoluta videtur per Probabilistas modernos, supponamus, hanc opinionem tandem ab Ecclesia damnari. Inquiri modò, nunquid damnatio ipsius, quam contingere posse nemo prudens ne-

gabit, faciet, ut hæc opinio interim non sit verè probabilis in via Probabilistarum? Nullus opinor dixerit, qui Probabilissimum intelligat: alioqui precor quis licèt posset ad praxim aliquando deducere aliquam opinionem probabilem in sensu ipsorum Probabilistarum? Planè nemo, nisi qui fortè propheticè præsciret infallibiliter, opinionem probabilem, qua utitur, nunquam de facto fore damnandam.

13. At eadem est ratio de similibus opinionibus pro toto tempore antecedenti ad damnationem postea fecutam. Evidens ergo est, & nulli rationabili disputationi obnoxium, complures opiniones jam damnatas per memorata Pontificia Decreta, antequàm damnarentur, fuisse verè probabiles, quæque licèt ad praxim deducerentur juxta principia Probabilistarum. Id quod ipsi, qui post præfata Decreta scripserunt, merito tanquam certum, & supponunt, & docent; ideòque à nobis probandum non esset, nisi ob rationem jam insinuatam.

14. Unum tamen omninò Recentiorum videre posui, qui sine ulla limitatione asserit, ut rem omninò certam, & quæ negari à nemine possit, opiniones damnatas per prædicta Decreta Pontificia, practicè improbables esse, idque per necessariam consequentiam ex Decretis ipsis deduci. Quod si præfatus Auctor intelligat (ut intelligere eo in loco videtur) de improbabilitate, etiam antecedenti ad ipsa Pontificia Decreta, verissimum id esse absolute loquendo, constabit ex statim dicendis. Quomodò verò coherere possit cum Probabilismo moderno, a quo Recentior hic non recedit, intelligi planè non potest: immò evidenter ei repugnare, & ceteri Recentiores supponunt, & affatim à nobis ostensum est.

S. III.

Demonstratur secunda Minoris pars.

15. **Q**Uæ tandem illa? Lector, intende per salutem animæ tuæ. Videlicet opiniones morales, ut minimum scandalosas, & in praxi perniciosas, quas non ob aliam causam Summi gregis Christi Pastores, & ejus in terris Vicarii, ut oves sibi creditas ad spatiosa, lataque, per quam itur ad perditionem via pro Pastoralis sollicitudine in arctam semitam evocarent, prohibent severissimè universis Christi fidelibus docere, vel de illis disputativè publicè, aut privatim tractare, nisi forsan impugnando, sub pœna scilicet excommunicationis latæ sententiæ Sedi Apostolicæ reservatæ: insuper in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione divini judicii, districtè etiam præcipiunt, ne quis ipsarum aliquam ad praxim aliquando deducat:

Istas porro morales opiniones probare nunc debemus, absolute non fuisse verè, & propriè probabiles, neque tutam, ac rectam agendi regulam, atque adeò nec licitè ad praxim potuisse deduci, ut evidenter hinc concludamus (quod nemo negat ex hac suppositione), opiniones probabiles in sensu Probabilistarum absolute non esse verè probabiles, neque rectam, ac tutam agendi regulam: ex quo tandem deducitur, sententiam ipsam Probabilistarum, & regulam conscientiæ, quam inducit, cum præfatis Decretis Pontificiis, nullo modo posse consistere.

16. At placet adhuc clariùs, atque distinctius id ipsum statuere.

Igitur, si dicatur, nullas opiniones damnatas per memorata Pontificum Decreta, ante quàm damnarentur, fuisse verè probabiles absolute loquendo, neque rectam, ac tutam agendi regulam, adeoque nec honestè ad praxim potuisse deduci, quod

Recentiores omnes esse falsissimum, unice supponunt, ac probant, & verè quidem, ac consequenter ad principia Theologiæ suæ: Hoc, inquam, si dicatur, & ostendatur, omnes hæc consequentiæ sunt infallibiles, & evidenter rectæ ex confessione ipsorum Recentiorum: ergo non omnes opiniones modo probabiles in sensu Probabilistarum, absolute, & simpliciter sunt verè probabiles: ergo non omnes sunt sufficiens, rectæ agendi regula: ergo non possunt omnes licitè (loquimur de benignis, seu minùs tutis) deduci ad praxim: ergo ex illis non potest universim conscientia recta, ac iusta formari per artificium ullarum reflexionum: ergo benigna Recentiorum sententia post præfata Decreta Pontificia non potest amplius subsistere: sed rejicienda omnino est tanquam animabus in praxi perniciosa, quod ut evidenter concludatur, illud tantum à nobis ostendendum est, nimirum nullas opiniones damnatas, priusquàm damnarentur, fuisse verè probabiles probabilitate conscientiæ, & quæ sufficeret ad honestè operandum. Id unum si præstemus, causam vicimus. Rem verò nimis arduam, atque perplexam fortè existimatis.

17. Ecce parvo labore evidenter id demonstramus. Immo Summi Pontifices ab omni nos labore liberos volunt. An non satis demonstrat apud Catholicos, moralem opinionem non esse verè, ac propriè probabilem probabilitate conscientiæ, neque licitè ad praxim posse deduci, qui ostendit prorsus infallibiliter, illam esse opinionem scandalosam, & animabus in praxi perniciosam? Quis neget? Quis non annuat? At Pontifices ipsi, quorum vox omni viro Catholico oraculum infallibile est, publicè toti Ecclesiæ testantur, opiniones, quas damnant, scandalosas esse, atque perniciosas in praxi. Evidens ergo est illas non esse verè probabiles. Quid ultra? Planè nihil, si cum sola ratione ratio nostra confligat.

AR-